

Doorgaande Lijn

Eindrapport

Doorgaande Lijn

Bijlage 1
Projectopbouw & -structuur

AGENTSCHAP
ONDERWIJSDIENSTEN

AGENTSCHAP
OPGROEIEN

Addendum 1: Projectopbouw en -structuur

In dit addendum wordt de totstandkoming van het project toegelicht met daarbij de oproep tot kandidaten met bijhorende jurering. Ook de verschillende fasen van het project worden besproken. Tot slot wordt beschreven hoe de projectstructuur is opgebouwd en hoe alle betrokken partijen in dit project zich onderling tot elkaar verhouden.

1. Opbouw van het project

De Vlaamse Regering ging aan de slag met de aanbeveling van het Maatschappelijk Relancecomité om proeftuinen op te zetten rond geïntegreerde projecten kinderopvang/(kleuter)onderwijs waarbij ook buitenschoolse opvang en activiteiten worden betrokken. Nog voor hiermee aan de slag werd gegaan was er al sprake van een samenwerking over de beleidsdomeinen heen. In dit onderdeel lichten we deze samenwerking kort toe alsook de genomen stappen bij de totstandkoming van het project.

1.1. Over twee beleidsdomeinen heen

Sinds 2007 bestaat er een samenwerking tussen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en het beleidsdomein Onderwijs en Vorming. Meer specifiek gaat het om een samenwerking tussen het Agentschap Opgroeien en het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI) met het oog op kleuterparticipatie en het inzetten op kwaliteitsvolle transities.

a. Actieplan transitie

In de visienota 'Transitie tussen thuis, buurt, kinderopvang en kleuterschool' is in 2016 de focus gelegd op het belang van goede transities voor alle kleuters, waarbij rekening wordt gehouden met de verschillende startposities van kinderen bij de instap in en deelname aan de formeel georganiseerde zorg- en leervoorzieningen. De centrale vraag, zowel in de visienota als doorheen de acties, ligt in wat nodig is om deze overgang van (in)formele zorg naar formeel georganiseerde leervoorzieningen zo warm en kwaliteitsvol mogelijk te maken zodat bijgedragen wordt aan de positieve effecten van deelname door jonge kinderen aan deze voorzieningen. Medewerkers van het Departement onderwijs en vorming (DOV), het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI), het Agentschap Integratie en Inburgering (AI), het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB), het Agentschap Opgroeien, UGent, het expertisecentrum Vernieuwing in de Basisvoorzieningen voor Jonge Kinderen (VBJK) en relevante stakeholders vormen samen de ambtelijke werkgroep transitie en geven uitvoering aan veertien acties rondom transities. Deze ambtelijke werkgroep evalueert ondertussen de genomen stappen en verzamelt good practices over de acties heen.

b. Opvolging kleuterparticipatie

In functie van de opvolging van de kleuterparticipatie werkt AGODI samen met het agentschap Opgroeien. AGODI bezorgt het agentschap Opgroeien jaarlijks een overzicht van de niet-ingeschreven driejarige kleuters. De ouders van die kleuters worden door de verpleegkundigen van het agentschap Opgroeien gecontacteerd, bevraagd met betrekking tot de inschrijving en waar nodig actief gestimuleerd en ondersteund om hun kind in te schrijven in het kleuteronderwijs. Het agentschap Opgroeien onderneemt deze acties ook naar de niet-ingeschreven vierjarige broer of zus van een niet-ingeschreven driejarige. Na afloop koppelen zij de verzamelde informatie terug naar AGODI.

c. Ontwikkeling van instrumenten en gespreksfiches

In onderlinge samenwerking ontwikkelden AGODI en het agentschap Opgroeien ook een aantal [folders en gespreksfiches](#) die kunnen gebruikt worden in het gesprek over kleuterparticipatie. Daarnaast ontwikkelden ze in samenwerking met het VVSG ook het '[Doe-pakket inzetten op warme transities](#)'; een kant en klaar pakket waarmee voorzitters of ondersteuners van een lokaal samenwerkingsverband aan de slag kunnen om laagdrempelig het thema 'transitie tussen thuis, buurt, kinderopvang en school' op de agenda te plaatsen. Het is een praktische leidraad met daarbij ook enkele handvaten. Verder zijn er ook nog [Webinars 'Sterk Gezien'](#) over warme transitie tussen thuis, kinderopvang, school en buurt om lokale besturen te inspireren en warm te maken om lokaal met dit thema aan de slag te gaan.

1.2. De weg naar een Besluit van de Vlaamse Regering

De twee beleidsdomeinen maakten samen één besluit van de Vlaamse Regering op over de twee beleidsdomeinen heen. Een werkgroep met leden vanuit onderwijs en welzijn maakten een concepttekst op waarna deze werd omgezet in een Besluit van de Vlaamse Regering (BVR). Alvorens het BVR kon worden gepubliceerd, moesten een aantal adviezen nog worden ingewonnen en akkoorden worden gegeven:

- Maart 2021: Advies van de Inspectie van Financiën
- Maart 2021: Advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
- Maart 2021: Advies van de Vlaamse Onderwijsraad
- April 2021: Begrotingsakkoord
- April 2021: Opmaak van het voorontwerp van besluit
- Mei 2021: Verdere uitklaring tussen kabinetten en administraties via interkabinettenwerkgroep over de fasering en mogelijkheden van de regelluwte. Er kwam een akkoord over de co-agendering op de Vlaamse Regering
- Juni 2021: Eerste principiële goedkeuring van de Vlaamse Regering
- Juni 2021: Akkoord van het Sectorcomité X (syndicaal overleg)
- Juli 2021: Advies van de Raad van State
- 16 juli 2021: Definitieve goedkeuring Vlaamse Regering

Het resultaat is het [BVR voor de financiering van vernieuwende projecten die inzetten op een Doorgaande Lijn tussen kinderopvang van baby's en peuters, kleuteronderwijs en kleuteropvang](#)

1.3. Doelstelling van het project Doorgaande Lijn

Artikel 5 van het Besluit vermeldt de doelstelling van het vernieuwend project Doorgaande Lijn: het komen tot een concept voor het verwezenlijken van een Doorgaande Lijn tussen kinderopvang, kleuteronderwijs en kleuteropvang.

We trachten hierbij vorm te geven aan een praktijkmodel vanuit een gedeeld inhoudelijk kader met betrekking tot het realiseren van een Doorgaande Lijn en daarbij zicht te krijgen op de noodzakelijke voorwaarden voor een (meer) geïntegreerde werking. Dit breed aanbod van onderwijs en opvang:

- biedt kinderen de kans op rijke en gevarieerde ontplooiingskansen en speelmogelijkheden;
- biedt een continuïteit in tijd en ruimte met daarbij een dagindeling waarbij inspanning en ontspanning in balans is doorheen de dag en doorheen het hele jaar, met inbegrip van de schoolvakanties alsook dat de werking ervan in elkaars fysieke nabijheid is;
- is kwaliteitsvol en toegankelijk.

Hierbij is ook aandacht voor de continuïteit met thuis en de buurt via:

- een gedeelde visie en praktijk met betrekking tot ouderparticipatie en ouderbeleid met aandacht voor samenwerking en communicatie met alle ouders over hun kinderen;
- verbinding met preventieve gezinsondersteuning waaronder het Huis van het Kind, met cultuur en vrije tijd, de lokale besturen en de CLB's.

1.4. Timing van het project Doorgaande Lijn

Artikel 6 van het Besluit beschrijft dat het project bestaat uit twee fases:

- Een eerste exploratieve fase lopende van 1 januari 2022 tot en met 31 augustus 2023
- Een tweede experimentele fase lopende van 1 september 2023 tot en met 31 december 2024

Op 20 december 2024 besliste de Vlaamse Regering het project te verlengen tot 30 juni 2025. Dit wordt gezien als een derde fase.

Elke fase heeft daarbij een specifieke invulling. In de eerste fase moeten de pioniers:

- hun ondernemingsplan scherper stellen en dit uitvoeren binnen de bestaande sectorale regelgeving;
- het draagvlak versterken bij hun partners en andere relevante actoren;
- de drempels en essentiële voorwaarden detecteren en analyseren om de doestelling van het project te realiseren.

In de tweede fase mogen de pioniers hun ondernemingsplan verder uitvoeren en inzetten op de doelstelling binnen het nieuw regelluw kader (zie ook 2.5.).

De toegevoegde derde fase laat de pioniers toe om de impact op langere termijn beter in kaart te brengen, de verduurzaming van succesvolle acties mogelijk te maken en geleerde lessen om te zetten in concreet te verspreiden materiaal. De stuurgroep is niet meer gevat door deze derde fase.

De hele uitvoering van het project mag echter geen afbreuk doen aan de vrije keuze voor kinderopvang of aan de vrije schoolkeuze van ouders. Er is eveneens geen afwijking mogelijk op het opnamebeleid van de kinderopvang noch op het inschrijvingsrecht in het onderwijs.

1.5. Middelen

De subsidies geven uitvoering aan de beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding 2019-2024 en aan de beleids- en begrotingstoelichting Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding voor het begrotingsjaar 2021 onder punt 2.2.2. *‘We faciliteren een positieve leefomgeving voor kinderen en hun gezinnen met basisvoorzieningen en specifieke buurtgerichte initiatieven’*.

Opgroeien regie kan daarbij een subsidie van €45.000 op jaarbasis toekennen aan elk van de twaalf pioniers. Deze pioniers zijn telkens een samenwerkingsverband tussen een organisator kinderopvang van baby's en peuters, een organisator buitenschoolse activiteiten die kleuteropvang organiseert en een onderwijspartner. Dit jaarlijks budget wordt daarbij geïndexeerd.

Tot slot wordt ook 10% van het projectbudget voorzien voor de aangestelde leer- en kennispartner.

1.6. Oproep en jurering: 12 pioniers

Er is ondertussen al verschillende malen gesproken over ‘de twaalf pioniers’. Deze twaalf samenwerkingsverbanden tussen een organisator kinderopvang van baby's en peuters, een organisator buitenschoolse activiteiten die kleuteropvang organiseert en een onderwijspartner, zijn niet zomaar geselecteerd. Er werd een oproep tot kandidaten gelanceerd waarna een jurering plaats vond.

a. Oproep

Op 15 juli 2021 startte het project met een vooraankondiging tot oproep voor kandidaten via een mailing via het Agentschap Opgroeien. De vooraankondiging werd ook geplaatst in de nieuwsbrief Schooldirect via het Agentschap voor Onderwijsdiensten. De finale oproep werd uiteindelijk gelanceerd op 19 juli 2021 waarbij eveneens de [minisite](#) werd gepubliceerd en een generieke mailbox werd aangemaakt (doorgaande lijn@opgroeien.be).

Bij de start van het nieuwe schooljaar 2021-2022 werden de sectoren herinnerd aan de oproep via nieuwsbrieven en een nieuwe mailing. Daarbij werd ook een lijst aangemaakt op de minisite met de meest frequent gesteld vragen en hun antwoorden. De uiteindelijke deadline om een volledige kandidatuur in te dienen was 15 oktober 2021.

De oproep zelf omvatte de informatie voor geïnteresseerde deelnemers om binnen een periode van drie jaar de ruimte te krijgen om een geïntegreerde werking op het vlak van kinderopvang (baby's en peuters), kleuteronderwijs en buitenschoolse kleuteropvang te ontwikkelen en vorm te geven.

b. Kandidatuur

Om in aanmerking te komen voor de selectie als pioniers moet de kandidatuur aan enkele voorwaarden voldoen:

- Het moet gaan om een aanvraag ingediend vanuit een samenwerkingsverband (kinderopvang, onderwijs, buitenschoolse kleuteropvang). Er mag geen partner ontbreken. Elke partner moet de kandidatuur ondertekenen in een protocol waarbij overeen wordt gekomen wie de promotor is en de subsidies zal ontvangen.
- Het dossier moet uit drie delen bestaan:
 - o Een beschrijving van de huidige situatie en de relevantie van de samenwerking. Hierbij motiveren ze ook waarom ze willen pionieren. Dit onderdeel vertegenwoordigt 20% van het dossier.
 - o Een ondernemingsplan voor het geïntegreerde traject met daarbij aandacht voor een breed geïntegreerd aanbod, een gedeelde pedagogische visie en praktijk en continuïteit met thuis en buurt. Dit onderdeel vertegenwoordigt 50% van het dossier.
 - o Een uitgewerkte projectstructuur en professionele leergemeenschap. Dit onderdeel vertegenwoordigt 30% van het dossier.

c. Jurering

52 kandidaturen werden in totaal ingediend. De meeste kandidaturen werden ontvangen in de maand oktober zelf; de maand van de deadline. Om te bepalen welke van deze 52 kandidaturen geselecteerd zouden worden tot de twaalf pioniers; werd een jurering in drie rondes uitgevoerd.

In de eerste ronde werd nagegaan of alle ingediende kandidaturen aan de vormvereisten voldeden. Vier dossiers werden hierbij onontvankelijk verklaard doordat documenten onvolledig waren ingevuld, het vereiste protocol ontbrak of het samenwerkingsverband maar uit twee van de drie partners bestond. 48 kandidaturen gingen hierbij door naar de tweede ronde.

Voor de tweede ronde werd een jury samengesteld met leden vanuit Opgroeien en AGODI. Hierbij werden punten toegekend aan elk dossier. Elk dossier moest minstens 60% scoren en alle drie de onderdelen moesten op zichzelf ook minstens 50% behalen.

- 18 dossiers werden positief beoordeeld
- 4 dossiers waren kanteldossiers (noch positief, noch negatief)
- 26 dossiers werden negatief beoordeeld.

De 18 positief beoordeelde dossiers en de 4 kanteldossiers werden meegenomen naar de derde ronde. Hiervoor werd opnieuw een jury samengesteld met dezelfde leden vanuit Opgroeien en AGODI, vervolledigd met leden van de aangestelde leer- en kennispartner (VBJK en CEGO). Op 7 december 2021 werd een akkoord bereikt over de twaalf geselecteerde pioniers. In het BVR van het project Doorgaande Lijn werd eveneens bepaald dat er minstens één pionier moest zijn in elke provincie alsook in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Daarnaast moest er ook een spreiding zijn van de pioniers over de onderwijsnetten. Na de beoordeling van de overgebleven 22 dossiers tot de uiteindelijke 12 pioniers bleken deze vereisten voldaan te zijn. Er was geen correctie nodig.

Alle 52 kandidaturen ontvingen tot slot feedback op hun kandidatuur. Zij werden geïnformeerd over hun eventuele onontvankelijkheid of kregen feedback over hun al dan niet selectie tot één van de [twaalf pioniers](#).

Naam project	Provincie Gemeente	Onderwijs	Kinderopvang	Buitenschoolse opvang
Millau project	Antwerpen Antwerpen	Katholieke scholengroep Ankerwijs – Het Hinkelpad	Vzw <i>De Kleine Vos</i> *	Vzw Ankerwijs – De Woonboot
Fluxus	Antwerpen Beerse	GO! Fluxus – BS ‘t Locomotiefje	Vzw <i>Dol-fijn Beerse</i> *	IBO Beerse De Bereboot
Doorgaande Lijn De brede stroom	Brussels Hoofdstedelijk Gewest Etterbeek	Vrij onderwijs – VBS Lutgardis (vzw Sint- Goedele)	Vzw <i>Sint-Goedele</i> <i>De Kollebloem</i> *	Vzw Sint- Goedele De Puzzel Etterbeek
Kindercampus Theodor	Brussels Hoofdstedelijk Gewest – Jette	GO! – BS Theodoortje	VUB <i>Kinderdagverblijf</i> <i>Jette</i> *	Vzw Sint- Goedele IBO Theodoortjes Jette
Bruggen slaan naar een warme overgang	Limburg Hasselt	Vrij onderwijs – KBS De Tuimelaar	Vzw <i>De Hummeltjes</i> <i>KO De Hummeltjes</i> *	Vw De Hummeltjes BKO De Bijenkorf
Samen zorgzaam groeien	Oost- Vlaanderen Gent	Vrij onderwijs – KS <i>Kleuterschool Klim</i> *	Vzw Elfenbankje (kinderdagverblijf en dienst opvanggezinnen)	Vrij onderwijs – KS Klim kleuter- en lagere school
Pronken met eigen pluimen	Oost- Vlaanderen Gent	Vrij onderwijs – VBS Sint- <i>Paulus/De</i> <i>Wonderboom</i> *	Vzw ‘t Wondernest	Vzw De Wonderboom
Proeven van/voor een Doorgaande Lijn	Oost- Vlaanderen Gent	Stedelijk onderwijs Gent – Victor Carpentier en Fracois Laurent Instituut	<i>Stedelijk KO De</i> <i>Rakkertjes</i> / <i>Peutertuin De Dulle</i> <i>Grietjes</i> *	STIBO De Rakkertjes en De Dulle Grietjes
Freinet Kindercentrum De Tandem	West- Vlaanderen Brugge	GO! – <i>Freinetschool De</i> <i>Tandem</i> *	Rinkelbel	GO! Freinetschol De Tandem
Van 0 tot suc6	West- Vlaanderen Wijtschate	GO! – Basisschool Ter Elzen	GO! <i>Kinderdagverblijf Ter</i> <i>Elzen</i> *	Gemeente Heuvelland
Project Oostvleteren	West- Vlaanderen Oostvleteren	Vrij onderwijs – VBS <i>Klavertje drie (katholieke</i> <i>basisscholen regio</i> <i>Poperinge)</i> *	Vzw Felies ‘t Klavertje	Vzw Ferm Kinderopvang Oostvleteren

Wat niet op elkaar aansluit met elkaar verbinden	Vlaams-Brabant Leuven	Vrij onderwijs – Sint-Jansschool Leuven*	Vzw Kinderdagverblijf De Slabbertjes	Vzw Buurtwerk 't Lampeke kinderwerking Fabota
--	-----------------------	--	--------------------------------------	---

Tabel 1: Overzicht van de twaalf geselecteerde pioniers

* Promotor

1.7. Bestek voor een leer- en kennispartner

Naast de twaalf pioniers voorziet het BVR voor het project Doorgaande Lijn ook in een leer- en kennispartner (kortweg: leerpartner). Een leerpartner werd aangesteld volgens een bestek voor overheidsopdrachten. Meer specifiek via een vereenvoudigde onderhandelingsprocedure met voorafgaande bekendmaking. Kandidaten konden hun dossier indienen uiterlijk 31 mei 2021. Er werden twee dossiers ingediend. Elk dossier bestond steeds uit een partner met een andere partner in onderaanneming.

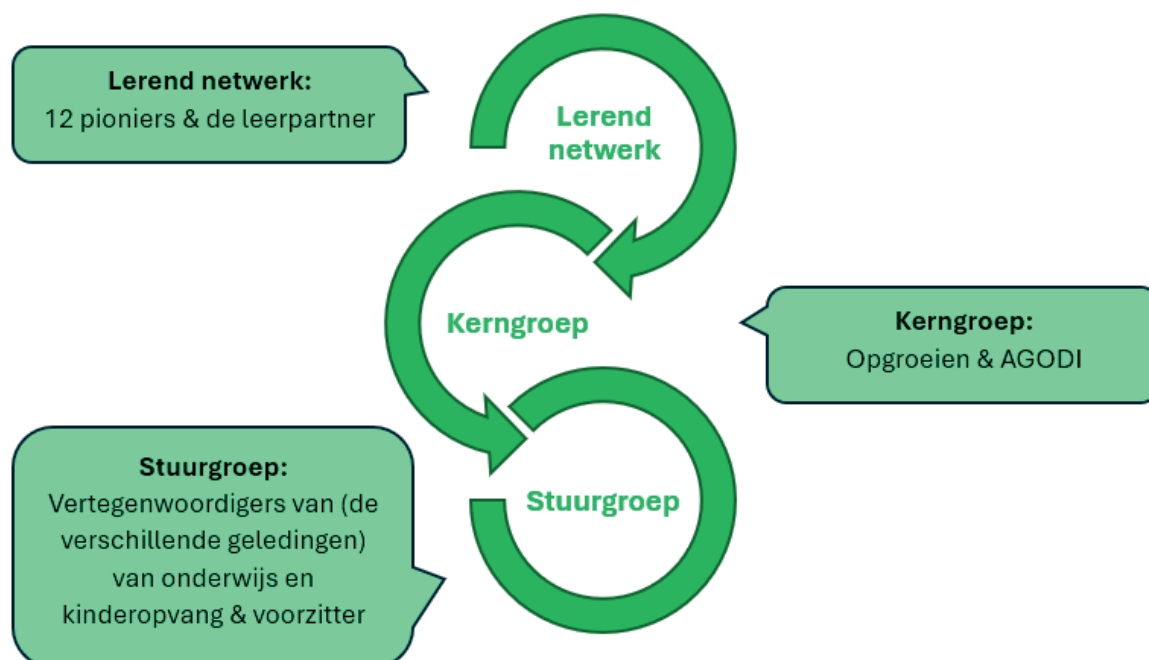
De twee dossiers werden gejureerd door Opgroeien en het Departement Onderwijs & Vorming. De toewijzing gebeurde aan de leerpartner CEGO-VBJK. Zij zullen voor de duurtijd van drie jaar de pioniers ondersteunen:

- In hun afzonderlijke samenwerkingsverbanden als pionier
- In een lerend netwerk dat uitwisseling, reflectie en dialoog faciliteert met betrekking tot de gedeelde onderzoeksvragen.

De opstart van de leerpartner vond plaats in november 2021. Dit betekende dat hun initiële ondersteuningsaanbod zou duren tot november 2024. Het project Doorgaande Lijn was dan nog niet afgelopen voor de pioniers. Hier werd een kleine bijsturing op doorgevoerd zodat de leerpartner er alsnog kon zijn voor de hele duurtijd van het project. Ook bij de verlenging van het project met een derde fase werd hun opdracht verlengd en stemde de leerpartner hiermee in.

2. Projectstructuur

Het project Doorgaande Lijn omvat een wisselwerking in een projectstructuur met verschillende partijen. Onderstaande figuur biedt een overzicht van deze wisselwerking. De afzonderlijke partijen zullen daarna besproken worden.

Figuur 1: Projectstructuur Doorgaande Lijn met onderlinge dynamiek.

2.1. Pioniers

Zoals eerder vernoemd zijn de pioniers lokale samenwerkingsverbanden van kinderopvang, kleuteronderwijs en buitenschoolse opvang en activiteiten. Het BVR vermeldt in artikel 10 de opdracht voor de pioniers.

- Het uitwerken en uitvoeren van een gedeelde pedagogische visie en praktijk, waarbij ingezet wordt op:
 - o Pedagogische en zorgcontinuïteit vanuit het perspectief en de noden van het kind;
 - o De verbinding en balans tussen zorg, leren, spelen en opvoeden, met aandacht voor het welbevinden en de betrokkenheid van elk kind;
 - o Kwaliteitsvolle interacties met en tussen kinderen met het oog op de ontwikkeling van een positief zelfbeeld en een brede ontwikkeling van motorische cognitieve en psychosociale competenties van het kind. Daarbij gaat bijzondere aandacht naar de taalontwikkeling en het verwerven van de Nederlandse taal;
 - o Gelijke kansen voor alle kinderen. Het lokale samenwerkingsverband richt zich tot alle gezinnen met kinderen, kinderen en aanstaande ouders. Daarbij gaat bijzondere aandacht naar kwetsbare gezinnen en kinderen met een specifieke zorgbehoefte;

- Het vormen van een professionele leergemeenschap waarbij wordt ingezet op professionele continuïteit. Dit betekent dat medewerkers, waaronder kinderbegeleiders en leerkrachten, leren van elkaar en een gezamenlijke visie en praktijk ontwikkelen met betrekking tot professionalisering.

Het project Doorgaande Lijn verloopt in drie fasen. Binnen elke fase hebben de pioniers een specifieke opdracht. Volgens artikel 7 van het BVR bevinden de pioniers in de eerste fase zich in een exploratieve fase waarin niet wordt afgeweken van de bestaande sectorale regelgeving. In deze fase hebben de pioniers volgende opdrachten:

- Het goedgekeurde project verder uitwerken in een ondernemingsplan en er uitvoering aan geven;
- het draagvlak versterken voor de uitvoering van het vernieuwende project bij partners en andere relevante actoren;
- het detecteren en analyseren van de drempels en essentiële voorwaarden om de doelstelling, de opdrachten en de beoogde resultaten ten volle te kunnen realiseren. Daarbij gaat bijzondere aandacht naar drempels in de sectorale regelgeving op het vlak van kinderopvang, onderwijs, preventieve gezinsondersteuning en buitenschoolse activiteiten.

In de tweede fase, de experimentele fase, zijn er andere opdrachten voor de pioniers:

- Ze voeren hun ondernemingsplan verder uit en zetten in op de doelstelling binnen het nieuw regelluw kader (zie later);
- Ze documenteren de processen, monitoren de ervaringen (van medewerkers, ouders, kinderen), meten de impact en delen de kennis in het lerend netwerk.

De toegevoegde derde fase laat de pioniers toe om de impact op langere termijn beter in kaart te brengen, de verduurzaming van succesvolle acties mogelijk te maken en geleerde lessen om te zetten in concreet te verspreiden materiaal.

Ze worden hierbij steeds ondersteund door de leerpartner en versterkt binnen het lerend netwerk waarbinnen de pioniers samenkomen.

Artikel 12 van het BVR bepaalt verder ook de verplichte zelfevaluatie door de pioniers. Na elk werkjaar maken de pioniers namelijk een tussentijdse zelfevaluatie op met aan het einde van het project een eindevaluatie. De zelfevaluatie heeft betrekking op volgende aspecten:

- de mate waarin de doelstelling, de opdrachten en de beoogde resultaten, vermeld in het ondernemingsplan, worden gerealiseerd;
- de analyse van de drempels en essentiële voorwaarden om de doelstelling, de opdrachten en de beoogde resultaten, vermeld in het ondernemingsplan, te kunnen realiseren;
- de reflectie op de samenwerking tussen de verschillende partners van het lokale samenwerkingsverband en andere betrokken relevante partners;
- de mate waarin er werd bijgestuurd op bovenstaande punten.

Er werd een algemeen sjabloon opgemaakt dat niet alleen werkbaar was voor de zelfevaluatie, maar tevens diende voor de verantwoording van de projectsubsidies en ter documentatie van het veranderingsproces voor het lerend netwerk en toekomstige beleidsontwikkeling. Naast deze inhoudelijke rapportage moeten de pioniers na elk werkjaar ook rapporteren over de inzet van de ontvangen subsidie. Dit doen ze in een

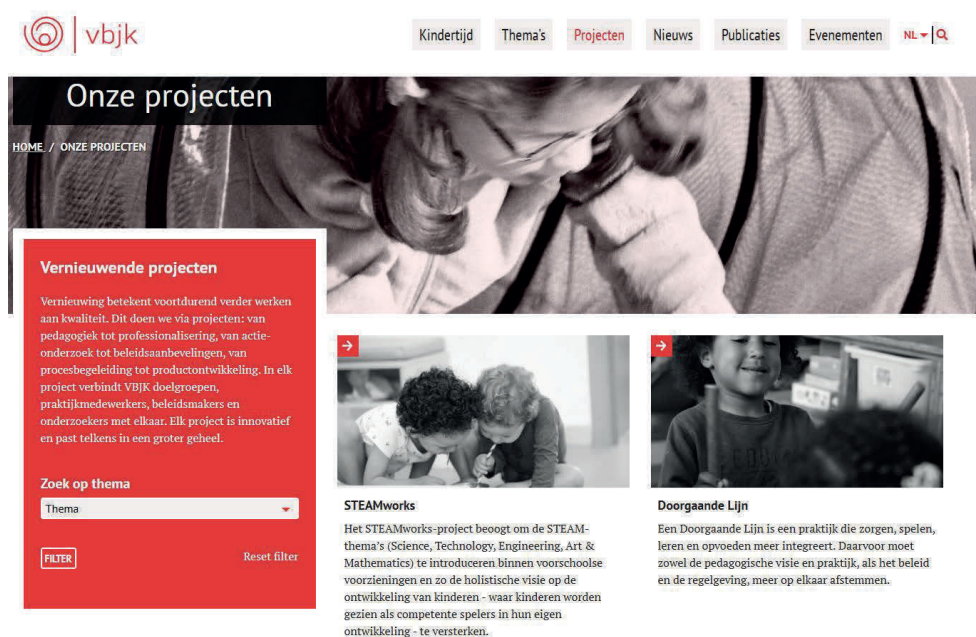
financiële rapportage. De subsidiemiddelen mogen besteed worden aan personeels- en werkingsmiddelen.

Deze jaarlijkse inhoudelijke en financiële rapportage vormen een voorwaarde om (na het eerder ontvangen voorschot) het saldo te kunnen ontvangen voor het betreffende werkjaar. Pioniers ontvingen ook steeds feedback vanuit de kerngroep.

2.2. Leerpartner

De opdracht tot leer- en kennispartner (kortweg: leerpartner) in dit project is toegewezen aan de samenwerking van CEGO en VBJK (contract met CEGO, VBJK in onder aanneming).

CEGO is het Centrum voor Ervarend Gericht Onderwijs van de KU Leuven. Ze zetten daarbij in op onderzoek en ontwikkeling, maar ook op vorming en consult. Zij dienden een voorstel in, in samenwerking met VBJK, het centrum voor Vernieuwing in de Basisvoorzieningen voor Jonge Kinderen. Beide centra hebben expertise opgebouwd met betrekking tot kinderopvang en kleuteronderwijs en zetten deze expertise complementair in.

Figuur 2: VBJK

Vorming en coaching kinderopvang & onderwijs

Aanbod kinderopvang

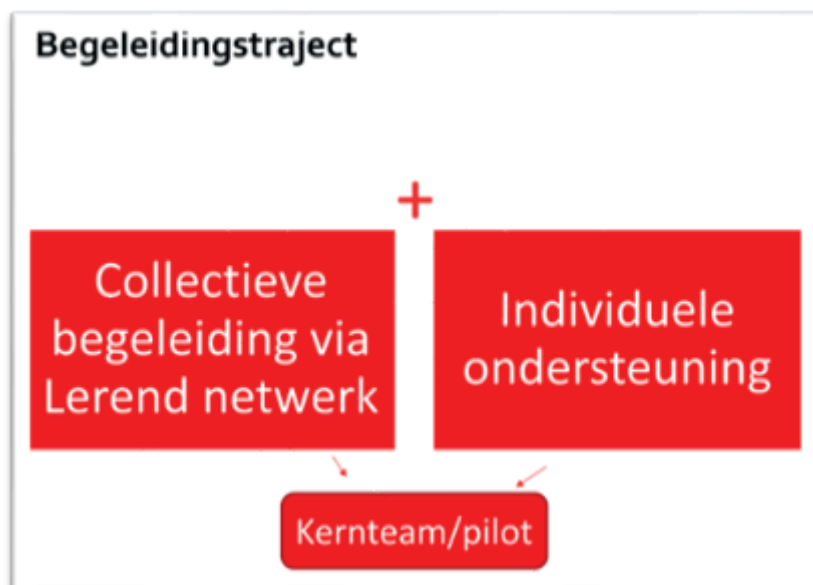
Aanbod onderwijs

Figuur 3: CEGO

Artikel 11 van het BVR bepaalt de opdracht voor de leerpartner. Zij moeten een begeleidingstraject vormgeven dat bestaat uit:

- Individuele ondersteuning van de pioniers in hun afzonderlijk samenwerkingsverband;
- Het organiseren van lerende netwerken die de uitwisseling, reflectie en dialoog faciliteren m.b.t. de gedeelde onderzoeksvragen voor de pioniers.

Figuur 4: Onderlinge dynamiek van het begeleidingstraject door de kennis- en leerpartner.

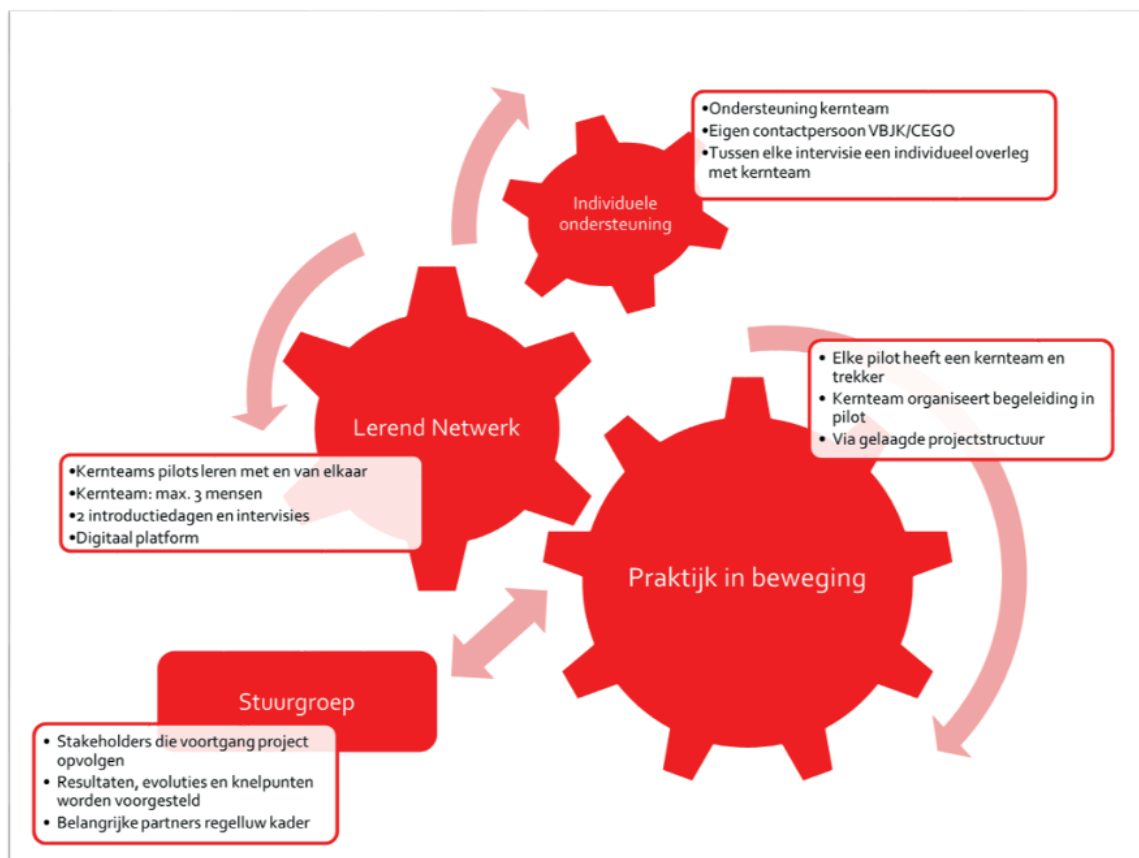
Tot slot zal de leerpartner ook deelnemen aan de stuurgroep en het praktijkmodel voor het eindrapport beschrijven (zie later).

2.3. Lerend netwerk

Het lerend netwerk, als onderdeel van het begeleidingstraject, heeft volgende doelstellingen:

- Detecteren en analyseren van de drempels en essentiële voorwaarden om de doelstelling en de opdrachten te kunnen realiseren;
- Uitwisseling van praktijken tussen de pioniers;
- Uitwisselen van andere praktijken en tools, op initiatief van de leerpartner;
- Uitwisseling van de geleerde lessen uit de zelfevaluatie.

Elke pionier heeft een eigen praktijk en dynamiek. Ze bestaat uit een gelaagde projectstructuur met daarbij een kernteam en een trekker. Ze vormen de praktijk die steeds in beweging is en input geeft aan zowel het lerend netwerk als de stuurgroep. Elke pionier ontvangt ook individuele ondersteuning van een concrete contactpersoon van de leerpartner. Het lerend netwerk geeft daarbij input aan de deze individuele ondersteuning.

Figuur 5: Dynamiek van het lerend netwerk met de pioniers, het individuele ondersteuningsaanbod en de stuurgroep.

Het lerend netwerk biedt interviews aan rond de regelgeving en de organisatie van de pioniers, het uitwisselen van het verloop van het traject van de pioniers, inspirerende voorbeelden, het ontwikkelen van een gezamenlijke visie,...

Het project Doorgaande Lijn startte met twee introductiedagen in het lerend netwerk. De pioniers werden hierbij ondergedompeld in de theorie van het project, de verwachtingen en de verschillende rollen en opdrachten. Daarna werd er gemiddeld eenmaal per kwartaal een lerend netwerk georganiseerd, naargelang de noden van de pioniers en/of de informatie die moest gedeeld worden.

Tot slot zijn er ook een aantal belangrijke aandachtspunten mee te geven vanuit het algemene begeleidingstraject door de leerpartner.

- Er is een spanningsveld tussen de doelen van het lerend netwerk en de doelen van het project. Bepaalde elementen zijn eerder vraaggestuurd en anderen eerder aanbodgericht. De vraag stelt zich of alles gevat wordt via de lerende netwerken of dat er toch meer nood is aan een gedifferentieerd begeleidingsaanbod.
- Er zit een grote dynamiek in het lerend netwerk en dit op verschillende niveaus:
 - o De twaalf pioniers hebben niet allemaal hetzelfde startpunt wat betreft ervaringen over geïntegreerd werken. Er zijn zowel 'startende pioniers' als eerder 'experten' in de groep. Om geen individuele pionier naar voor te schuiven als ideale voorbeeld of 'eindscenario', is er bewust gekozen voor input vanuit Nederland op de introductiedagen.
 - o Elke pionier is een samenwerkingsverband van drie sectoren. Elke pionier brengt hierdoor drie afgevaardigden mee naar het lerend netwerk. Dit zorgt voor een grote groep.
 - o Door de maatschappelijke uitdagingen waar de pioniers met te maken krijgen, is er ook een verloop binnen hun organisaties alsook aan afgevaardigden in het lerend netwerk. Dit zorgt voor de nodige uitdagingen.
 - o De tussentijdse opdrachten vanuit het lerend netwerk alsook de procesrapportage zijn goede aanleidingen voor opvolgbezoeken vanuit het individuele begeleidingstraject. De intensiteit van het individuele begeleidingstraject is echter hoog voor het beperkt aantal medewerkers die hierbij betrokken zijn vanuit de leerpartner.
 - o Tot slot geeft de leerpartner aan dat er nood is aan monitoring en evaluatie van de ondersteuning en dit uitgevoerd als een afzonderlijke rol. Dit zou meer elementen van het begeleidingstraject in kaart kunnen brengen.

2.4. Kerngroep

Bovenaan de dynamiek van de projectstructuur stonden de twaalf pioniers en de leerpartner die samen in het lerend netwerk input gaven aan de kerngroep. De kerngroep staat centraal in deze dynamiek. Zij vormen de schakel tussen de pioniers en het lerend netwerk aan de ene kant en de stuurgroep aan de andere kant.

De kerngroep van het project bestaat uit medewerkers van het Agentschap Opgroeien en het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI). Zij hebben volgende taken doorheen het project:

- De algemene organisatie en coördinatie van het project(verloop);
- De samenstelling van de stuurgroep Doorgaande Lijn alsook de aanduiding van de voorzitter (zie later);
- Het organiseren van stuurgroepen Doorgaande Lijn,
- Het zorgen voor de nodige terugkoppeling naar beide kabinetten. Deze terugkoppeling werd steeds gezamenlijk gedaan met beide agentschappen en kabinetten.
- Het hanteren van de pen voor de stuurgroep bij de opmaak van het regelluw kader alsook het opmaken van het eindrapport;
- Het hanteren van de pen voor de kabinetten;

- Het opvolgen van de pioniers op basis van de jaarlijkse inhoudelijke en financiële rapportages. De kerngroep leest deze rapportages na, bespreekt deze en zorgt voor feedback per pionier. De feedback wordt ook steeds doorgesproken met de leerpartner. Waar nodig of gewenst kan dit ook besproken worden met de pionier.

Daarnaast heeft de kerngroep ook specifieke taken opgenomen in de twee afzonderlijke fases. In de eerste fase gaat het om:

- Het verzamelen van de gedetecteerde en geanalyseerde drempels en essentiële voorwaarden om de doestelling te realiseren. Hiertoe werd eerst informatie verzameld vanuit de pioniers die al de meest verregaande bestaande samenwerkingen kenden in hun samenwerkingsverband. Nadien werd dit aangevuld en afgestemd met alle pioniers op een lerend netwerk.
 - o Personeel: arbeidsvoorwaarden (lonen, voordelen, vakantie, pensioen)
 - o Subsidie & middelen
 - o Leefgroepgrootte
 - o Gebruik van infrastructuur
 - o Personeel: werktijd
 - o Personeel: functieprofielen
 - o Uitwisseling van kind- en leerlinggegevens
- Gebaseerd op de verzamelde drempels en essentiële voorwaarden schreef de kerngroep in samenwerking met de stuurgroep het advies m.b.t. het regelluwe kader. Dit werd nadien afgestemd met de kabinetten.
- Tot slot werden zowel de leerpartner, de stuurgroep als de pioniers geïnformeerd over het uiteindelijke goedgekeurde regelluwe kader.

Verder zijn er nog drie specifieke taken die de kerngroep heeft opgenomen in de tweede fase van het project. De kerngroep organiseerde een mini-cyclus met de stuurgroep. Het ging om een afzonderlijke fase tussen de eerste opdracht van de stuurgroep (opmaken van een advies tot regelluw kader) en de tweede opdracht van de stuurgroep (opmaken van het eindadvies). In deze fase werden de stuurgroepleden geïnspireerd vanuit de concrete praktijk van de projecten. Bezoek en uitwisseling met de pioniers werd georganiseerd om concreet inzicht te krijgen in specifieke hefboomen tot een geïntegreerde werking. Daarnaast maakte de kerngroep een voorzet op tot het geïntegreerde kader. Deze voorzet kon dienen als kapstok voor het uiteindelijk eindadvies. Ook hanteerde de kerngroep de pen bij het uitschrijven van het eindrapport in samenwerking met de stuurgroep.

In de derde fase gaf de kerngroep richting aan de pioniers op welke materialen ze moeten inzetten in functie van het in kaart brengen van de impact op langere termijn, de verduurzaming van succesvolle acties en de geleerde lessen.

2.5. *Stuurgroep*

Onderaan de dynamiek van de projectstructuur staat de stuurgroep. Zij hebben informatie van de andere partners nodig om hun taak in dit project te kunnen volbrengen.

a. Samenstelling

In de eerste plaats heeft de kerngroep een stakeholdersanalyse gemaakt op basis van volgende vragen:

- Wie is belangrijk/relevant in het realiseren van de projectdoelstellingen op basis van de inschatting 'invloed' en 'belang'?
- Wat moet de stuurgroep ten aanzien van hen doen?
- Welke fora en (communicatie)kanalen kunnen we benutten?

Invloed/ belang	Veel belang	Weinig belang
Veel invloed	<i>Wat te doen:</i> - o Sleutelfiguren: nauwe contacten met hen onderhouden. - o (Belangen)organisaties: participatief betrekken en inspraak geven via de stuurgroep - o Andere actoren: tijdig en voldoende informeren	<i>Wat te doen:</i> o Informeren en bewaken van goede verstandhouding
Weinig invloed	<i>Wat te doen:</i> - o (Belangen)organisaties: participatief betrekken en inspraak geven via een stuurgroep - o Onderzoekers: betrekken in het begeleidingstraject van de pioniers + als kennis en leerpartner inspraak geven via de stuurgroep	<i>Wat te doen:</i> o Informeren

Tabel 2: Kruistabel van de stakeholdersanalyse

Op basis van bovenstaande oefening en opsomming is duidelijk welk type organisaties dienen deel uit te maken van de stuurgroep. Deze samenstelling werd eveneens opgenomen in artikel 1 van het BVR. Alle organisaties werden aangeschreven via e-mail met een duiding van het project, de opdracht van de stuurgroep en de vraag tot deelname en afvaardiging. Vanuit elke organisatie zijn twee kandidaten aangebracht, een hoofddeelnemer en een back-up.

De stuurgroep bestaat uit:

- medewerkers van Opgroeien
- medewerkers van het Agentschap voor onderwijsdiensten
- afgevaardigden van het Gemeenschapsonderwijs
- afgevaardigden van de representatieve verenigingen van de schoolbesturen of inrichtende machten van het gesubsidieerd onderwijs
- afgevaardigden van de representatieve vakorganisaties voor onderwijs
- belangenbehartigende vertegenwoordigers van organisatoren kinderopvang
- medewerkers van Onderwijsinspectie
- medewerkers van Zorginspectie
- externe experts (o.a. leerpartner)
- de voorzitter: Caroline Detavernier, (voormalig) opleidingshoofd (sinds 2023 met pensioen) Artevelde Hogeschool opleidingen pedagogie van het jonge kind en kleuteronderwijs.

b. Opdracht

De stuurgroep heeft voor de eerste twee fasen in het project Doorgaande Lijn een opdracht. De opdracht voor de stuurgroep in de eerste fase staat omschreven in artikel 8 van het BVR. Met het oog op de tweede fase maakte de stuurgroep op basis van de bevindingen die voortkwamen uit de eerste fase van het project namelijk een tussentijdse evaluatie en kon ze voorstellen tot afwijking van de bestaande sectorale regelgeving doen op het vlak van kinderopvang, onderwijs, preventieve gezinsondersteuning en buitenschoolse activiteiten met het oog op de realisatie van de conceptuele doelstelling en de opdrachten van het project. Op basis van de voorstellen van de stuurgroep kon de Vlaamse Regering een regelluw kader uitwerken met het oog op het ten volle realiseren van de doelstelling.

Daarna, bepaald in artikel 26 van het BVR, evalueerde de stuurgroep het project na afloop van de tweede fase. Deze evaluatie heeft betrekking op:

- de mate waarin de doelstelling en de opdrachten gerealiseerd worden;
- de drempels en essentiële voorwaarden om de doelstellingen en de opdrachten te kunnen realiseren. Daarbij gaat bijzondere aandacht naar drempels in de sectorale regelgeving op vlak van kinderopvang, onderwijs, preventieve gezinsondersteuning en buitenschoolse opvang.

Op basis van deze evaluatie maakte de stuurgroep tot slot beleidsadviezen op met het oog op de eventuele verlenging van het project of met het oog op de eventuele reguliere verankering.

c. Extra vraag aan inspecties

Tijdens de stuurgroepen rees de vraag hoe de Zorg- en Onderwijsinspectie hun bezoeken zouden afstemmen aan de geboden mogelijkheden voor de pioniers met betrekking tot flexibele verantwoording en regelluwte.

De stuurgroep stelde de formele vraag aan beide inspecties of het mogelijk was een kader voor gezamenlijke 'inspectie' te ontwikkelen en te toetsen binnen dit project:

- Ontwikkelen van een gedeeld kader voor de specifieke inspectie op de opdrachten en werking Doorgaande Lijn;
- Toetsen van dit gedeelde kader aan de praktijk van de twaalf pioniers.

Beide inspecties hebben deze vraag intern en nadien samen bekeken. De afspraak werd gemaakt dat beiden hun inspectiekaders zouden delen en uitvoering zouden geven aan een gedeelde 'inspectieronde'. Het doel van deze evaluatie was dat beide inspecties konden leren van elkaar en dit met het oog op inzicht verkrijgen op de latere ontwikkeling van een kader voor inspectie van een geïntegreerde praktijk. Alle pioniers kregen in het najaar van 2024 een bezoek van beide inspecties samen met het oog op extra input voor dit eindrapport. Belangrijk om te onthouden is dat deze gezamenlijke bezoeken geen klassieke inspectie zijn van de pioniers. Deze bezoeken moeten gezien worden als een evaluatie enerzijds, maar anderzijds als een onderzoek naar de noden, moeilijkheden en mogelijkheden voor de ontwikkeling van een raamwerk voor een gezamenlijke inspectie van een geïntegreerde werking. Feedback van de pioniers wordt daarin ter harte genomen.

d. Timing

Parallel aan en afgestemd met het lerend netwerk van de pioniers, doorliep ook de stuurgroep een proces. Het gaat om mini-cycli van stuurgroepen aan vergaderingen, gekoppeld aan vooropgestelde mijlpalen en opdrachten van en voor de stuurgroep.

In de eerste stap gaan de mijlpalen voor de stuurgroep over het opstarten, elkaar leren kennen en zo mee na te denken vanuit de verschillende perspectieven (kind, ouder, medewerker en organisatie) en mogelijke onderzoeksvragen formuleren voor de pioniers. Op basis van de input van het formulier wordt op het einde van de eerste fase van het project een advies opgemaakt voor het regelluw kader.

In de tweede stap zit de stuurgroep in een aparte cyclus. De stuurgroep bezoekt inspirerende voorbeelden bij de pioniers met betrekking tot pedagogische visie en praktijk en met betrekking tot continuïteit met thuis en buurt. Ze gaan hierbij op bezoek in Brugge (Freinet Kindercentrum De Tandem) en Leuven (Wat niet op elkaar aansluit met elkaar verbinden) en krijgen een toelichting van pionier “Pronken met eigen pluimen”, Gent.

Op basis van deze inspirerende voorbeelden werd er in de derde stap gereflecteerd op de ervaringen in functie van de ontwikkeling van een praktijkmodel waarbinnen een geïntegreerd werken mogelijk was. Tot slot werden deze bevindingen geëxtraheerd tot adviezen en beleidsvoorstellen voor dit eindrapport.

	Timing	Mijlpalen	Data
1	Jan 2022 – oktober 2022	- Opstart - Kennismaking - Opdracht overzicht - Advies regelluwte	19 januari (teams) 22 april (teams) 17 juni (teams) 26 september (fysiek) 11 oktober (fysiek)
2	Dec 2022 – Juni 2023	- Inspireren m.b.t. gedeelde pedagogische visie & praktijk en m.b.t. continuïteit met thuis en de buurt - Consult proces regelluwte	24 januari (Brugge) 6 maart (Gent) 6 juni (Leuven)
3	Sept 2023 – Juni 2024	Reflecteren op ervaringen (binnen regelluw kader) in functie van ontwikkeling praktijkmodellen	23 oktober 15 april 13 mei 3 juni
4	Sept 2024 – april 2025	- Adviezen formuleren - Beleidsvoorstellen formuleren - Eindrapport	16 september 19 september 19 november 16 december 10 maart 2025 3 april 2025

Tabel 3: Overzicht van de bijeenkomsten van de stuurgroepen met de bijhorende mijlpalen.

e. Communicatie

Gezien het aantal organisaties werd afgesproken dat er steeds gecommuniceerd werd met één persoon (de deelnemer) maar dat de overige personen (back-ups) mee in de mailing stonden waar onder ander het verslag telkens in werd gedeeld.

Alle leden van de stuurgroep hebben ook toegang tot een speciaal daarvoor aangemaakte gedeelde teamsite 'Stuurgroep Doorgaande Lijn' op de SharePoint van Opgroeien. Hierbij beschikken alle betrokken personen steeds over de nodige informatie en kan de voortgang worden opgevolgd.

De betrokkenheid van de stuurgroepleden was groot. Aanwezigheid op de stuurgroep werd goed opgevolgd door de respectievelijke organisaties: verontschuldigen en/of vervangingen werden tijdig doorgegeven, tussentijdse opdrachten ter voorbereiding of opvolging van het verslag werden ter harte genomen. Naar aanloop van de tweede fase werd het engagement van de organisaties aan de stuurgroep een tweede maal bevraagd en expliciet uitgesproken. Eén enkele organisatie nam toen het besluit niet langer deel te nemen en zijn bijgevolg verwijderd uit de communicatiekanalen.

Agentschap voor Onderwijsdiensten
Koning Albert II-laan 15, bus 137
1210 Brussel

onderwijs.vlaanderen.be

Agentschap Opgroeien
Hallepoortlaan 27
1060 Brussel

opgroeien.be